

En

omkring et Snegle = Huus

omsnoet

Goppe eller Sø = Nælde,

hvori en Buehummer indlogeret sig,

Medusa palliata cum cochlea & cancro Bernhardo.

Beskrevet

af

H. Strøm.

Jmin Beskriv. over Sømmør I. S. 164. har jeg meldet om en Buehummer, der havde logeret sig ind i et Søe = Dyr, som jeg den gang henregnede til Tethya, og hvori jeg tillige havde fundet et Snegle = Huus eller saa kaldet Nerita med videre. Alt dette behøver en næiere Forklaring, end jeg den gang var i Stand at give, og da jeg forestiller mig, at samme vil blive for Elskere af Natur = Historien behagelig; saa er det og en saadan, jeg her agter at meddele. Jeg har dertil haft en saa meget større Anledning, som dette Natur = Syn aarl. forekommer ved Søe = Kysten Nordenfelds i Norge, og trækkes i Land med Bod blant andre Fiske om Høsten. Det er da ret fornøieligt at see Buehummeren trækkende dette Vedhæng efter sig, altsaa hele 3 Creature forenede

nede i eet, af hvilke det største og fiendeligste er Buehummeren (Cancer Bernhardus *a*), det andet: et Slags Goppe eller Medusa, og egentlig Bohadschs Medusa palliata *b*), endelig er det 3de en Snegl, som enten er Nerita marina *c*) eller littorea *d*).

Ved Buehummeren har jeg intet at erindre, uden dette, at den inden i denne Goppe og Snegle-Huus giemmer sin nøgne Stierte, som i det yderste har 2de Hager eller Fjære, som den slaaer ud for at hæfte sig fast inden i Sneglehuset, og gemeenlig paa Siderne er behængt med en Hoben Kog, bestaaende af mangfoldige røde Kog-Korn, hvoraf Vand-Pytterne ved Stranden endog kan faae en rød Farve, som Olaffen i hans Jølandste Reise bevidner Tom. 2. S. 997. Goppen er derimod mere mærkværdig, og forestilles her baade som den seer ud, medens Buehummeren har sit Tilhold deri, og det saavel paa øvre Side Fig. 1. aa. som paa nedre Fig. 2. endelig ogsaa som den seer ud, naar den har skilt sig fra sit indsluttede Snegle-Huus, og udbredet sig, som sees Fig. 3. I alle disse Skikkelser maae den nu nøiere beskrives. I sine 2 første Skikkelser er den næsten rund, og af Størrelse omtrent som en Valnød. Dens Bæsen er vel saa fast som de sædvanlige Meduller, ellers uden paa ophøiet og sribet med en Rids eller Søm paa den øvre Side, som sees Fig. 1. b. og paa nedre Side forsynet med 2de Abninger Fig. 2. a. b. Den første af disse Abninger dannes af Goplens omsnoede Lægene og Side-Kanter, der ei slutte nærmere tilsammen, end at Buehummerens Stierte kan faae Rum deri; den anden, som kan kaldes den yderste Mund, er omgierdet af mangfoldige aflange Ried-Trevler (Fig. 2. e. 3. a.), som den kan fremvise, saa ofte den breder Munden ud, men trække til sig igien, naar den lukker den til. I første Fald viser sig atter en Abning inden for hin, som er den indre eller egentlige Mund; men i det andet fremstikker den en stor

Si 2

Mængde

a) Müll. Prodr. Zool. Dan. 2343.

b) Ibid. 2825.

c) N. littoralis 2953.

d) For denne sidste holder Prof. Fabricius den i sin Reise nach Norw. p. 328. hvo han kalder den Turbo littoreus efter Linnei System, som just er N. Littorea Müll. Prodr. 2954.

Mængde fine, og 2 til 3 Tommer lange, samt Coccinelfarvede Traade Fig. 2. c., hvilke dog ikke komme tilsyne, saalænge den holder forbemeldte Kied-Trevler udbredte, endskjønt Tegningen forestiller det saaledes; Men naar man griber den hastigt, og den trækker Abningen med Trevlerne til sig, da er det den fremkommer med sine lange Traade, for ligesom at værges sig dermed, endskjønt det ei er at tvivle paa, de jo tiene den som Fiske-snore, at fange smaa Søedyr med. Af disse Traade sidde ellers ogsaa nogle hist og her uden paa Goplens Legeme (Fig. 1. cc.), og disse kan den deels snoe i en spiral Form, deels trække ganske tilfammen, at de sidde nær ved Legemet eller Huden, som sammenkrøllede Knuder. Naar man med Forsæt aabner den indre Mund, fremviser den en Hoben Trevler af anden Beskaffenhed, end de forommeldte, da de ikke see anderledes ud, end som bugtede og krøllede Larme. De samme sees og i Mængde inden i Legemet, naar det opskræbes, hvorimod jeg ikke har fundet Tegn til Hjerte, Mave eller noget saadant. Legemet eller Kiedet selv bestaaer af mangfoldige Muskler, gaaende fra Peripherien af den store Abning Fig. 2. a., og derfra omkring det hele Legeme, hvor de uden paa give sig ved mange Striber tilkiende, som Tegningen viser. Disse Muskler er det, hvormed det hele Legeme sammentrækker og udvider sig, efter andre Gopplers Art. Af den Abning, jeg har kaldet Munden Fig. 2. b., sees ofte visse Excrementer at forekomme som et tyndt Sliim, blandet med Steen-Partikler og Stykker af Cochiller, hvoriblant ogsaa fandtes den lille Marstue, halv fortæret, som her sees aftegnet Fig. 5. Undertiden igien kom nogle ovale og blanke Legemer ud deraf, som uden Tvivl var dens Yngel, og dette giver stor Formodning om, at det, jeg har kaldet Munden, er en fælles Abning for Os, Anus og Matrix. Af Farve er Legemet hvidt, samt besprængt med adskillige Coccinelrøde Pletter, som give det en smuk Anseende. I Henseende til dets Bevægelse er at mærke, at det ved Hielp af sine Muskler kan velte sig om i Vandet, naar man lægger det paa Ryggen, saaledes at Abningen med sine Trevler vender ned og den hin Side i Veiret, hvoraf sees, at dette er dens naturlige Stilling, og at den Side, hvor Abningen med sine Trevler sidder, er den underste, ligesom paa andre Gopler.

Hidindtil har jeg kun meldet om det, der hører dette Søe-Dyr væsentlig til, nu skulde jeg og tilføie, hvad jeg tilfældig har fundet ved det, som er

først

først en indstuttet Nerita marina eller littorea, der sidder saaledes fæstet ti
 det inden til, at Goplen ikke ganske bedækker den, men at en Deel af Snegle-
 Huset viser sig uden til paa den ene Side Fig. 2. d., dernæst at den store Nab-
 ning Fig. 2. a, hvor Buehummeren stikker sin Stiært ind, er inden til foret
 med et brunt Pergamentligt Skind Fig. 4. a., der tillige er ganske fastgroet
 til Snegle-Huset Fig. 4. b, saa man ikke uden Meie kan skille det derfra.
 Ved dette Pergament er det altsaa Goplen og Sneglen forenes, hvor Goplens
 Legeme ikke umiddelbar kan berøre og omfatte Snegle-Huset. Vil man vide,
 hvorledes det gaaer til, at disse saa ulige Dyr kan forenes, da kan dette uden
 Tvivl best sluttet deraf, at naar Goplen med Snegle-Huset nogen Tid har
 ligget i Søevand, skille de sig ad just ved den Nidse eller Søm, som sees bag
 paa Goplen Fig. 1. b. da Goplens Legeme bliver ganske plat, som sees Fig. 3.
 men Sneglehuset med sit vedhængende Pergament, liggende for sig selv til-
 bage Fig. 4. Derfor synes det, at den ikke indsluger Sneglehuset, som man
 ellers let kunde tænke; men søber sig om det, og just forener sit Legems Kan-
 ter der, hvor denne Søm eller Strime er. Hvorledes det ellers gaaer til, at
 forommeldte Pergament kan dannes, og saaledes fæstes, saavel til Sneglehus-
 set, som til Goplen indvendig, som det udgjorde en Part af begge, da er
 dette noget, jeg ei er i Stand at forklare; ligesom jeg ikke heller veed, enten
 Buehummeren stikker ind i dette Sneglehus, efterat Goplen har sat sig der
 uden om, eller og at Goplen snoer sig derom, efterat Buehummeren har gjort
 det til sin Boelig. Maaskee begge Dele kan have Sted, dog holder jeg det
 første rimeligst, siden Goplen uden Tvivl just derfor snoer sig om Snegle-Huset,
 at den dermed kan betyngne sig, og holde sig fast til Bunden, som ikke saa vel
 kunde skee, naar Buehummeren først havde stuktet sin Stiært deri, og begyndt
 at age omkring dermed. Til Slutning maae jeg endnu tillægge dette, at saa
 ofte jeg betragtede dette Dyr noget nær, eller og skar det op, fandt jeg altid
 en Svie i mine Dine og Ansigt, ligesom jeg kunde være brændt af Nælde, og
 dette viser, at det ikke uden Grund kan henregnes til de saa kaldte Urticas
 marinas, eller Medusas, Søe-Nælde, Goppe. Dette er og skeet af
 Bohadsch, der har fundet den i det Middellandske Hav, og beskrevet dem
 under det Navn Medusa palliata, uden Tvivl af Marsag, at den inden til
 er foret eller beklædt med en Pergament-Hund, som sagt er. See hans ud-

gionne Tractat De animalibus quibusdam marinis, fra Pag. 135. De Sneglehuse, han fandt indsluttede i dem, kalder han Cochlea umbilicata subalbida, punctis coccineis notata, hvorimod den her tager til Takke med andre Sorter, saasom Nerita marina eller littorea, hvilke sidste her kaldte Buchunde, Fior-Kunger, ogsaa her forestilles Fig. 4. b. Buchummere melder dog ikke Bohadsch, at han har fundet med disse Dyr forenede, saaledes som jeg har viist; Men at noget saadant dog har været Jonston eller Aldrovandus og andre gamle Naturforskere bekiendt, maae sluttes af den førstes ei vel trussede Figurer. Hist. Exlangv. Tab. 20. fig. 2. 7.

Figurerne's Forklaring.

- Fig. 1. Buchummeren trækkende Goplen efter sig.
2. Goplen paa undre Side.
3. Den samme, skilt fra Sneglehuset og udbredt.
4. Det indsluttede Sneglehuus med sin Pergament-Huud.
5. En liden Marssue, som kom ud.

